

Wyrok z dnia 11 września 1998 r.

II UKN 197/98

Przy ustalaniu wysokości zasiłku chorobowego uwzględnia się przysługujący pracownikowi dodatek za wysługę lat.

Przewodniczący SSN: Jerzy Kuźniar (sprawozdawca), Sędziowie SN: Roman Kuczyński, Barbara Wagner.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 11 września 1998 r. sprawy z wniosku Wojewódzkiej Kolumny Transportu Sanitarnego w K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w O.W. o podstawę wymiaru zasiłku chorobowego, na skutek kasacji organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi z dnia 7 stycznia 1998 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Decyzją z dnia 14 kwietnia 1997 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych-Oddział w O.W. odmówił Wojewódzkiej Kolumnie Transportu Sanitarnego w K. prawa do wliczenia dodatków stażowych do podstawy wymiaru świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa poczynając od miesiąca marca 1995 r. Za podstawę prawną swojej decyzji organ rentowy przyjął przepisy: art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 30, poz. 143 ze zm.), § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14 lutego 1995 r. sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru i obliczania zasiłków z ubezpieczenia społecznego (Dz.U. Nr 19, poz. 95), oraz § 1 ust. 1, § 4 ust. 1 i ust. 6 zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 czerwca 1990 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników transportu samochodowego i lotniczego resortu zdrowia i opieki społecznej (M.P. Nr 20, poz. 227). Organ rentowy stwierdził,

że skoro pracownicy Wojewódzkiej Kolumny Transportu Sanitarnego w K. w okresie pobierania zasiłku chorobowego zachowują, w myśl obowiązujących przepisów o wynagrodzeniu, prawo do wypłaty dodatków stażowych, to dodatki te nie mogą być uwzględnione przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego.

W wyniku odwołania wnioskodawcy Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu, wyrokiem z dnia 18 lipca 1997 r., zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał Wojewódzkiej Kolumnie Transportu Sanitarnego w K. prawo do wliczenia dodatku stażowego do podstawy wymiaru świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa od marca 1995 r. Zdaniem Sądu, sposób ustalenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego został określony w art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. oraz w rozporządzeniu MPiPS z dnia 14 lutego 1995 r., a kwestią sporną jest to, czy w czasie pobierania przez pracowników zasiłku chorobowego zachowują oni prawo do dodatków stażowych.

W ocenie Sądu pierwszej instancji, pracownicy Kolumny Transportu Sanitarnego nie otrzymują dodatków stażowych w czasie niezdolności do pracy i pobierania zasiłku chorobowego i nie narusza to przepisów zarządzenia z dnia 26 czerwca 1990 r. W takiej sytuacji dodatki tego winny być wliczane do podstawy wymiaru należnego im zasiłku chorobowego.

Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację organu rentowego (wyrok z dnia 7 stycznia 1998 r. [...]), wskazując, że pracownicy WKTS w K. zachowaliby w czasie choroby prawo do dodatków stażowych tylko wtedy, gdyby tak wyraźnie stanowiły przepisy powołanego zarządzenia. Ponieważ tak nie jest - wbrew zarzutom organu rentowego - zachowują oni prawo do wliczenia do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego dodatku za wysługę lat.

Powyższy wyrok zaskarżył kasacją organ rentowy i zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię § 4 ust. 6 zarządzenia MPiPS, § 10 rozporządzenia MPiPS z dnia 14 lutego 1995 r. zawierającego odstępstwo od reguły zawartej w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r., wniósł o jego zmianę i oddalenie odwołania Kolumny Transportu Sanitarnego. W ocenie skarżącego, § 4 ust. 6 zarządzenia zawiera taksatywne wyliczenie przypadków, w których pracownicy tracą prawo do dodatku stażowego. Nie wymieniając wśród nich korzystania z zasiłku chorobowego, stanowi on tym samym, że w czasie niezdolności do pracy pracownicy winni otrzymywać dodatek stażowy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stan faktyczny sprawy jest niewątpliwy w świetle dokonanych ustaleń i w kasacji nie został zakwestionowany. Jediną bowiem podstawą kasacji jest naruszenie prawa materialnego, a przede wszystkim, zarządzenia „płacowego” Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 czerwca 1990 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników transportu samochodowego i lotniczego resortu zdrowia i opieki społecznej - § 4 ust. 6 - w kontekście obowiązującego od dnia 1 marca 1995 r. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14 lutego 1995 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru i obliczania zasiłków z ubezpieczenia społecznego - § 10 ust. 1. Według zasady wynikającej z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone pracownikowi za okres 6 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. Zasiłek chorobowy, jako świadczenie pieniężne przysługujące pracownikowi w razie niezdolności do pracy, jest bowiem substytutem wynagrodzenia za pracę. Przy jego ustalaniu uwzględnia się składniki wynagrodzenia z tytułu wykonywania zatrudnienia, a jednym z tych składników jest tzw. dodatek stażowy (dodatek za wysługę lat).

Przepis § 4 ust. 6 powołanego wyżej zarządzenia stanowi, iż dodatek za wysługę lat nie przysługuje za miesiąc, w którym pracownik porzucił pracę lub zakład pracy rozwiązał z nim umowę o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika. Z tego sformułowania - wbrew stanowisku organu rentowego zajętego w kasacji - nie można wyprowadzać wniosku, że w innych sytuacjach, nie wymienionych w przepisie, pracownicy zachowują prawo do tego dodatku niezależnie od świadczenia, w sensie wykonywania w danym okresie pracy, w szczególności w trakcie niezdolności do pracy. Prawo do takiego wynagrodzenia dodatkowego w czasie choroby pracownicy zachowaliby, gdyby pozytywny przepis prawa to przewidywał, jak przykładowo przepisy dotyczące nauczycieli i mianowanych urzędników państwowych. Przepisy płacowe obowiązujące pracowników wnioskodawcy nie regulują uprawnień pracowniczych w czasie korzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby, dotycząc uprawnień pracowników faktycznie wykonujących pracę. W tych warunkach pracownicy ci zachowują prawo do wliczenia do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego dodatku za wysługę lat. Dodatek ten bowiem, nie jest wypłacany przez

pracodawcę w okresie pobierania zasiłku chorobowego, a więc w czasie niezdolności do pracy w razie choroby.

Gdy więc kasacja nie zawiera usprawiedliwionych podstaw, należało oddalić ją po myśli art. 393¹² KPC.

=====